

ส่วนที่ 2

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า SMART PALA ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต เป็นรูปแบบ “SMART PALA” ซึ่งคำว่า SMART มาจากอักษรตัวแรกของผลผลิต ด้านคุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) สุขภาพร่างกายแข็งแรง (Strong: S) 2) คุณธรรมด้านการออม (Moral in saving: M) 3) ความสามารถในการทำงาน (Ability: A) ด้านความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ (Reading, Writing & Arithmetic: R) และ 5) ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Training in English: T)

ส่วนคำว่า PALA เกิดจากอักษรตัวแรกของผลผลิต จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสถานที่ (Place: P) ซึ่งหมายถึง โรงเรียนและบริบทภายในโรงเรียน น่าดู น่าอยู่ ปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก ในที่นี้ หมายถึง คุณภาพสถานศึกษา (Smart School) 2) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (Academic: A) ในที่นี้ หมายถึง คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director) 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (Learning Management: L) ในที่นี้หมายถึง คุณภาพครู (Smart Teacher) และ 4) ด้านความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (Associate & Coordinate: A) ในที่นี้หมายถึง ด้านคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team)

แสดงเป็นแผนภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ดังภาพที่ 1

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

SMART PALA

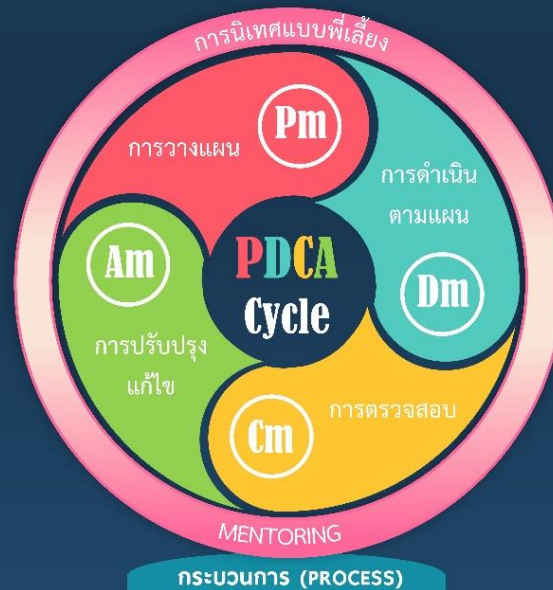
หลักการ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในลักษณะการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งอาศัยกระบวนการบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) โดยการปรับระบบภายในที่มีความพร้อมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงาน ให้ประสบความสำเร็จ มีความโดดเด่น และมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ ด้านคุณภาพสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพครู ด้านคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านคุณภาพนักเรียน

ปัจจัยนำเข้า (INPUT)

ผลลัพธ์ (OUTPUT)

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีรายละเอียด ดังนี้

หลักการ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เป็นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในลักษณะการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งอาศัยกระบวนการบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ร่วมกับการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) โดยปรับระบบภายในที่มีความพร้อมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการดำเนินงาน ให้ประสบความสำเร็จ มีความโดดเด่น และมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ คุณภาพสถานศึกษา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพครู คุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน และคุณภาพนักเรียน

ปัจจัยนำเข้า

1. บุคลากร (People)

บุคลากร ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา 2) ครู ได้แก่ ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา 3) บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ บุคคลที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ธุรการ พี่เลี้ยงเด็กพิการ นักการภารโรง และ 4) บุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคคลที่อยู่ภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย พ่อ แม่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่า ผู้นำองค์กรและผู้นำหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

2. วัสดุอุปกรณ์ (Material)

วัสดุอุปกรณ์ สถานศึกษามีการเตรียมพร้อมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละช่วงวัยเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและทันสมัย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดค้นสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถต่อยอดกิจกรรมได้ รวมถึงสถานศึกษาได้มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ทันสมัยในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

3. แหล่งเรียนรู้ (Learning Resources)

แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และแหล่งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รวมถึงสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนให้มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา มีการจัดสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน และมีสังคมที่ดีของการอยู่ร่วมกัน

4. งบประมาณ (Budget)

งบประมาณ เป็นหัวใจของการบริหารงานทุกระบบ งบประมาณที่มาแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ งบประมาณสนับสนุน การระดมทรัพยากร และการบริจาค ได้มีการนำมาใช้ผ่านกิจกรรม โครงการที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ กิจกรรมที่มีความสำคัญที่เน้นงานบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ได้รับการจัดสรรในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ทันสมัย มีเครื่องมือส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งความรู้ คุณธรรม และคุณลักษณะที่ดีตามหลักสูตร การใช้งบประมาณจึงมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

5. การบริหารจัดการ (Management)

การบริหารจัดการ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่ให้บริการหรือปฏิบัติงาน เกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารสถานศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีระบบบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา มีการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

กระบวนการ

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan with mentoring: Pm)

การวางแผน เป็นขั้นตอนการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนตามเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และการประเมินผล โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. วางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (Smart School) โดยคณะครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านปะหละ ร่วมกันวางแผนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และโครงสร้างภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

2. วางแผนพัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อที่จะสามารถพัฒนาครูได้ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องวางแผนพัฒนาตนเองในหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง และ

การบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

3. วางแผนพัฒนาคุณภาพครู (Smart Teacher) โดยประชุมปรึกษาหารือกับครูเกี่ยวกับวิธีการหรือกลยุทธ์ที่ครูมีความต้องการในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

4. วางแผนพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team) โดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อีก 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ปกครอง

5. วางแผนพัฒนาคุณภาพนักเรียน (Smart Student) โดยการศึกษาสภาพปัจจุบันด้านคุณภาพนักเรียน และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้ประชุมปรึกษาหารือกับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ปกครอง ร่วมกันหาวิธีการหรือกิจกรรมที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง แล้วจัดทำเป็นโครงการและกิจกรรมเพิ่มเติมในแผนปฏิบัติการประจำปี

ซึ่งในขั้นตอนของการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดูแลให้คำปรึกษา โดยใช้การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นระบบ เรื่อง การวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพครู พัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาคุณภาพนักเรียน รับฟังการสะท้อนผลระหว่างครู ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 2 การดำเนินตามแผน (Do with mentoring: Dm)

การดำเนินตามแผน เป็นขั้นตอนการดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการอบรม ประชุมชี้แจง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และให้การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร และดำเนินการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่กำหนด โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (Smart School) คณะครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการผู้ปกครองของโรงเรียน บ้านปะหละ ดำเนินการปรับสภาพแวดล้อม และโครงสร้างภายในโรงเรียน ปรับปรุงห้องเรียนอนุบาล ปรับปรุงพื้นห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนประถมศึกษา แบ่งบริเวณที่นักเรียนรับผิดชอบทำความสะอาด ดำเนินการตลอดปีการศึกษา สร้างป้ายชื่อโรงเรียนเพื่อแสดงความภาคภูมิใจของโรงเรียนและชุมชน

2. พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาตนเอง จำนวน 4 หัวข้อ ได้แก่ (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (2) หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (3) การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (4) การบริหารโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)

3. พัฒนาคุณภาพครู (Smart Teacher)

ดำเนินการพัฒนาครู เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่เน้นสถานศึกษาเป็นฐาน จำนวน 2 วัน หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม มีจำนวน 4 หน่วย โดยกำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่อง ลักษณะสำคัญและบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

หน่วยที่ 2 เรื่อง รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

หน่วยที่ 3 เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

หน่วยที่ 4 เรื่อง การฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ครูนำสาระความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนของตนเองหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ควบคู่กับการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแต่ละคน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ทำให้ครูสามารถดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เขียนแผนการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้

4. พัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team)

4.1 ดำเนินการสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ และดำเนินการคัดเลือกกรรมการอีก 2 คณะ คือ
1) คณะกรรมการที่ปรึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2) คณะกรรมการผู้ปกครอง โดยคัดเลือกมาจากตัวแทนผู้ปกครอง ห้องละ 1 คน โดยจะต้องไม่เป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการที่ปรึกษา

4.2 ดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการผู้ปกครอง โดยคัดเลือกในที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน

4.3 ดำเนินการประชุมคณะกรรมการทุกคณะ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคณะ และวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละร่วมกัน

5. พัฒนาคุณภาพนักเรียน (Smart Student)

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียนใน 5 ด้าน (SMART) ตลอดปีการศึกษาผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา ดังต่อไปนี้

5.1 พัฒนาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์ (Strong: S) เป็นการพัฒนาด้านสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์ ได้แก่ การมีภาวะโภชนาการตามเกณฑ์ การมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ดำเนินการผ่านโครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) การจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกิจกรรมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

5.2 พัฒนาคุณธรรมด้านการออม (Moral in saving: M) เป็นการพัฒนาคุณธรรมนักเรียนโดยมุ่งเน้นเป็นพิเศษในเรื่องการออม ผ่านกิจกรรมออมในวันนี้เป็นเศรษฐกิจในวันหน้า ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

5.3 พัฒนาความสามารถในการทำงาน (Ability: A) เป็นการพัฒนาความสามารถในการทำงาน โดยมุ่งเน้นในเรื่องการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนที่รับผิดชอบ ผ่านกิจกรรมรักษาสะอาด ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

5.4 พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ (Reading, Writing & Arithmetic: R) เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดำเนินการผ่านกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมการประเมินผลตามสภาพจริง ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

5.5 พัฒนาความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Training in English: T) เป็นการพัฒนาในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ดำเนินการผ่านกิจกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (รายวิชาเพิ่มเติม) และกิจกรรมยามเช้าเวลา 08.30 - 09.00 น. ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

ซึ่งในขั้นตอนของการดำเนินตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดูแลให้คำปรึกษา โดยใช้นิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นระบบในเรื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพครู พัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน และคุณภาพนักเรียน รับฟังการสะท้อนผลระหว่างครู ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check with mentoring: Cm)

การตรวจสอบ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน โดยจัดให้มีการประเมินผลตามแผนที่กำหนด วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องจากการเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายกับการดำเนินตามแผน เพื่อจะทราบว่าต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษา (Smart School)

ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยประเมินเมื่อสิ้นปีการศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มเครือข่ายที่โรงเรียนบ้านปะหละตั้งอยู่ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านปะหละ (ไม่รวมคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนครูและผู้บริหารสถานศึกษา) คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา (ไม่รวมผู้บริหารสถานศึกษา)

2. ตรวจสอบคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director)

ประเมินความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยใช้แบบประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา แล้วบันทึกข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

3. ตรวจสอบคุณภาพครู (Smart Teacher)

3.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ก่อนและหลังการพัฒนาครู โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

3.2 ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการตลอดปีการศึกษา

4. ตรวจสอบคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team)

ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่รวมคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนครูและผู้บริหารสถานศึกษา) คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการผู้ปกครองนักเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา (ไม่รวมผู้บริหารสถานศึกษา) ประเมินเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน

5. ตรวจสอบคุณภาพนักเรียน (Smart Student)

5.1 ประเมินสุขภาพร่างกาย โดยประเมินจาก 1) ภาวะโภชนาการของนักเรียน และ 2) สมรรถภาพทางกายของนักเรียน ในช่วงปลายปีการศึกษา โดยใช้แบบประเมินของกรมพลศึกษา แล้วบันทึกผลการประเมินโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลภาวะโภชนาการนักเรียนและแบบบันทึกข้อมูลผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายนักเรียน

5.2 ประเมินคุณธรรมด้านการออม โดยประเมินจากผลการร่วมกิจกรรมออมเงินของนักเรียนจากรายงานผลการดำเนินการออมทรัพย์ของนักเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา แล้วบันทึกผลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลผลการออมเงินของนักเรียนในกิจกรรมออมวันนี้เป็นเศรษฐกิจในวันหน้า

5.3 ประเมินความสามารถในการทำงาน โดยประเมินจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ตลอดปีการศึกษา แล้วบันทึกผลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

5.4 ประเมินความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ โดยประเมินจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วบันทึกผลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.5 ประเมินความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (รายวิชาเพิ่มเติม) แล้วบันทึกผลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ซึ่งในขั้นตอนของการตรวจสอบ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดูแลให้คำปรึกษา โดยใช้การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นระบบในเรื่องการตรวจสอบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพครู พัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน และคุณภาพนักเรียน รับฟังการสะท้อนผลระหว่างครู ตลอดจนผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act with mentoring: Am)

การปรับปรุงแก้ไข เป็นการนำผลที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินผลมาวิเคราะห์ ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงแก้ไข และหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่ถ้าผลการประเมิน พบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการวางแผนครั้งต่อไปต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อให้ เกิดการพัฒนาและจัดทำรายงานไว้เป็นหลักฐาน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพสถานศึกษา (Smart School) ปรับปรุงแก้ไขจากผลการประเมิน ความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพสถานศึกษาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director) ปรับปรุงแก้ไขจาก ผลการประกันคุณภาพภายในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

3. ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพครู (Smart Teacher) ปรับปรุงแก้ไขจาก 1) ผลการทดสอบ ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้

4. ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team) ปรับปรุงแก้ไขจาก ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อประเมิน ทุกด้านเสร็จแล้ว นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ปกครอง ร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ต้อง แก้ไขปรับปรุง

5. ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพนักเรียน (Smart Student) ปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาคุณภาพนักเรียน ได้แก่ 1) สุขภาพร่างกายของนักเรียน จากผลประเมินภาวะโภชนาการ และ การทดสอบสมรรถภาพทางกายประจำปี 2) คุณธรรมด้านการออม จากผลการประเมินกิจกรรม ออมในวันนี้เป็นเศรษฐกิจในวันหน้า 3) ความสามารถในการทำงาน จากผลการประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน 4) ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 5) ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (รายวิชาเพิ่มเติม)

ซึ่งในขั้นตอนของการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดูแลให้คำปรึกษา โดยใช้ การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างเป็นระบบในเรื่องการปรับปรุงแก้ไข เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพครู คุณภาพการมีส่วนร่วม ของชุมชน และคุณภาพนักเรียน รับฟังการสะท้อนผลระหว่างครูตลอดจนผู้บริหารให้การส่งเสริมและ สนับสนุนด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความรู้ ความสามารถของ ตนอย่างเต็มศักยภาพ นำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ผลผลิต

ผลผลิตของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีดังนี้

1. คุณภาพสถานศึกษา (Smart School)

คุณภาพสถานศึกษา เป็นผลของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้านสถานที่ (Place: P) ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนมีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา และมีสังคมที่ดีของการอยู่ร่วมกัน มี 5 ตัวชี้วัด คือ 1) มีการจัดภูมิทัศน์ให้สะอาดร่มรื่น เป็นระเบียบ 2) อาคารสถานที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม อากาศสดชื่น 3) อาคารเรียน อาคารประกอบ มีความแข็งแรง ปลอดภัย 4) บรรยากาศอบอุ่นและส่งเสริมให้นักเรียนอยากมาเรียน รักโรงเรียน 5) มีการจัดสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ตัวชี้วัดด้านคุณภาพสถานศึกษาทั้ง 5 ตัวนี้ วัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา (Smart Director)

คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผลของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (Academic: A) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่มีความสามารถสนับสนุนการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารสถานศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ๆ ในสถานศึกษา มี 6 ตัวชี้วัด คือ 1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพนักเรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) พัฒนาคูครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัดด้านผู้บริหารทั้ง 6 ตัวนี้ วัดได้จากการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องได้ระดับคุณภาพจากการประเมินไม่ต่ำกว่าดีเลิศ ทุกประเด็นการพิจารณา

3. คุณภาพครู (Smart Teacher)

คุณภาพครู เป็นผลของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก (Learning Style: L) ซึ่งหมายถึง ผู้ที่ประกอบวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มี 2 ตัวชี้วัด คือ 1) ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งวัดได้จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ 1) ผลการทดสอบหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับดีขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

4. ด้านคุณภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน (Smart Team)

คุณภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นผลของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (Associate & Coordinate: A) ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประสานความช่วยเหลือและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนในชุมชน มีการแสวงหาและระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศการจัดการศึกษา มี 4 ตัวชี้วัด คือ 1) ดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยร่วมเป็นคณะกรรมการของสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการผู้ปกครอง 2) สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา 3) หน่วยงานทุกระดับ ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา 4) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมทำการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา วัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

5. ด้านคุณภาพนักเรียน (Smart Student)

คุณภาพนักเรียน เป็นผลของการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านปะหละ มี 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

5.1 สุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ (Strong: S) ประเมินจาก 2 ประเด็น ได้แก่

5.1.1 ผลการประเมินภาวะโภชนาการนักเรียน วิเคราะห์จากร้อยละของนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ นักเรียนต้องมีภาวะโภชนาการนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

5.1.2 ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายประจำปี วิเคราะห์จากร้อยละของนักเรียนที่มีทดสอบสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ นักเรียนต้องมีผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

5.2 คุณธรรมด้านการออม (Moral in saving: M) วิเคราะห์จากร้อยละของนักเรียนที่มีการออมเงินผ่านกิจกรรมออมในวันนี้เป็นเศรษฐกิจในวันหน้า โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ นักเรียนต้องมีการออมเงินผ่านกิจกรรมออมในวันนี้เป็นเศรษฐกิจในวันหน้า ที่โรงเรียนจัดขึ้น ร้อยละ 100

5.3 ความสามารถในการทำงาน (Ability: A) วิเคราะห์จากร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงานอยู่ในระดับดี โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละของนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับดี

5.4 ความสามารถในการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ (Reading Writing & Arithmetic: R) วิเคราะห์จากค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปะหละเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระดับประเทศ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปะหละ ต้องมากกว่าผลการทดสอบระดับประเทศทุกวิชา หรือหรือค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของโรงเรียนสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศร้อยละ 5 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

5.5 ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Training in English: T) วิเคราะห์จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละของนักเรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในระดับดี (เกรด 3) ขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 75